

Bu sabahki haberler

Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova 14 (Radyo 7) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından bu sabah nesredilen harb tebliği:

13 Eylül günü ordularımız, bütün cepelerde düşmana karşı çetin muharebeler vermekte devam etmişlerdir. 11 Eylülde, hava muharebelerinde, ve düşmanın hava meydanlarında 50 düşman tayyaresi düşürülmüş veya tahrib edilmiştir. Bizim kayıplarımız 34 tayyaredir.

13 Eylül gecesi hava kuvvetlerimiz Bükreş sehrini bombardıman etmişlerdir. Bombardımana iştirak eden tayyarelerimizin hepsi de işlerine dönmüşlerdir.

Şimal denizinde bir distroyerimiz, bir Alman muhafız gemisi ile büyük bir Alman nakliye gemisi batırılmıştır.

Merkez cephesinde Çernof kuman - dasındaki tank kuvvetlerimiz, düşman tanklarına çok ağır ziyat vermiştir.

Londra bu sabah harb vaziyetini nasıl görüyor?

Çernikofun zaptile Kiyef ciddi tehlikeye maruz

Mevsimin ilk karı yağmağa başladı

Londra 14 (A.A.) — Moskovadan alınan haberlere göre, kış mevsiminin ilk karı yağmağa başlamıştır. Lenin - grad civarında muazzam hava muharebeleri vukubulmaktadır.

Almanların Leningrada karşı yap - maktadıkları taarruz inkişaf etme - mektedir. Merkezi cepheye Rusların mukabli taarruzları berdevamdır.

Smolensk şehri Rus top menzilleri altına girmiş bulunmaktadır.

Rus tayyareleri son zamanlarda mer - kezi muntakalardaki harb sahalarına 29,000 ton bomba atmışlardır. Gene bu cepheye Briansk istikametinde Rus kuvvetleri Almanların yapmış olduk - ları taarruzları geri püskürtmüşlerdir.

Çernikof şehrinin Almanlar tarafın - dan işgali üzerine Kiyef şehri çevri - mek tehlikesine maruz bulunmaktadır.

Kiyef şehrinin etrafında bulunan Rus kuvvetleri mukabli taarruzlarda bulunmuşlardır.

Odesa çok metin bir surette muka - vemete devam etmektedir.

340 Amerikan gemisi mihver denizaltılarına karşı harekete geçti

Vaşington 14 (A.A.) — Ruzvelt ta - rafından verilmiş olan nu'ukta tesbit edilmiş olduğu veçhile, Alman tah - telbahçilerine karşı Amerikan harb gemileri harekete geçmiş bulunmaktadır.

Alman tahtelbahçilerine karşı hare - kete geçmiş bulunan Amerikan harb gemilerinin sayısı 340'dır.

Düşünceler

Elimizdedir, yapmalıyız!

5 kiloluk bir demir çubuk alacağız. Adam güya zıllı, kaçak, memnu bir mal satıyormuş vehmile sağma, solu - na bakıyor, sonra:

— Var, diyor. Kilosu 100 kuruştan. Bu demirin kilosu harbden evvel 9 kuruştur. bugün 100 diyorlar, yarın 150 olabilir, fakat 20 ye, 30 a indirilmesi elimizdedir.

Pahalılığı nedret yaptı, fakat nedret hiçbir zaman satılmı inandırmak istediği kadar olmalı.

Demir yapıyoruz, esaslı ihtiyaçlarımıza dol bol yetişecek kadar yapıyo - ruz ve tabii yaptığımızı esaslı ihtiyaçlarımızı karşı tutuyoruz, fakat yaptığımızın bir metrekil, iki metrekil, üç - rü, kırık, hiçbir işe yaramayacak hur - dalarını piyasaya atalım, karantlık mahzeninden yüzlerce, belki binlerce ton - nun derhal piyasaya çıkacağından emin olabiliriz.

Elimizdedir, yapabiliriz, yapmalıyız. E. U.

Alman devlet reisi Hitler (1), İtalyan başvekil Mussolini (2) ile birlikte şark cephesinde ele geçirilen bir şehri gezirken

Peşteye göre Moskova - Kiyef arasında tren nakliyatı durmuş Alman tebliği

“Şarkta harekât plân mucibince ve tam muvaffakiyetle devam etmektedir,,

Budapeşte 13 (A.A.) — Alman kit'a - ları Moskova - Kiyef demiryoluna ka - dar gelmişlerdir. Bu suretle bu iki şehir arasındaki şimendifer nakliyatı dur - muştur.

Alman tebliği Berlin 13 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Şark cephesinde harekâtımız plân mucibince ve tam muvaffakiyetle de - vam etmektedir.

Dünkü tebliğde zikredilen düşman gemi kafilisine yapılan yeni hücumlar neticesinde Alman denizaltıları cem'an 10 bin tonluk ticaret gemisi ve kaf - leyi himaye eden deniz birliklerinden üçünü batırılmışlardır. Bu suretle bu kafiliden cem'an 164.000 tonlülük ticaret gemisi tahrib edilmiştir.

Dün gece Alman hava kuvvetleri İn - giliz adalarına karşı yaptıkları taarruz esasında Great Yarmouth'un şar - kında giden bir düşman gemi kafilisine mensub üç büyük ticaret gemisine tam isabetler elde etmişlerdir.

Merkezi İngilteredeki tayyare mey - danlarına ve cenubi şarki İngilterede bulunan silâh fabrikalarına ve bir pe -

[Devamı 5 inci sayfada]

Amerika yeni tedbirler alıyor

Ticaret gemileri de silâhlendirilecek..

Ruzveltin nutku etrafındaki tefsirler devam ediyor

Almanya ve İtalyada akisler

Bütün dünya matbuat ve rad - yoları Ruzveltin nutkunu en e - hemmiyetli mevzu olarak ele al - maktadırlar.

Verilen karar birbirine zid iki nokta üzerinde toplanmaktadır. Berlin ve Romada da bu kararın ehemmiyeti inkâr edilmiyor. Berlin şiddetli bir lisan kullanırken bu yüzden hiç hayrete düşmüş gö - rünmüyor. Berlin'e göre Amerika esasen gizli olarak bu yolda hare - ket ediyordu, şimdi bunu açıkta - nca ifade ediyor.

[Devamı 5 inci sayfada]

Yunanistana 75 ton yiyecek gönderiliyor

Bu miktarın 25 tonu Kızılay Cemiyetinin hediyesidir

Almanya ve İtalya ile müzakereler yapılıyor

Ankara, 13 (A.A.) — Yunanistanda - ki harb kurbanlarına ve sivil halka yardım için Türkiye Cumhuriyet hükü - metinin ihracına müsaade ettiği yiye - cek hakkında Anadolu ajansı aşağıda - ki malûmatı almıştır.

[Devamı 5 inci sayfada]

Bu hafta Ankarada 20 ziraat müdürünün iştirakile bir kongre toplanacak

Ziraat Vekili dün Ankaraya gitti

Bu hafta içinde Ankarada, Ziraat Vekili Muhlis Erkmenin riyasetinde 20 vilâyet ziraat müdürünün iştirakile bir ziraat kongresi toplanacaktır. Bu kon -

[Devamı 5 inci sayfada]

Millî müdafaa mevzuunda vatandaşların hassasiyeti

25 milyon liralık tasarruf bonoları tamamile satıldı

Maliye Vekili halkın emsalsiz rağbetini şükranla kaydediyor

«Halkımızın 3 ve 6 ay vadeli bonolar da mevcut bulun - duğu halde en uzun vâdelilere rağbet göstermesi Cümhu - riyet maliyesine olan itimadının yeni bir tezahürüdür»

Ankara, 13 (A.A.) — Maliye Ve - kili Fuad Ağralı tasarruf bonoları hakkında Anadolu Ajansına şu be - yanatta bulunmuştur:

— Hasılatı millî müdafaa iht - yaçlarına karşılık tutulmak üzere 4058 numaralı kanunun verdiği sa - lâhiyete istinaden tasarruf bono - larının satışa çıkarıldığı malûmu - nuzdur. Mezkûr kanun bunun aza - mi haddini 25 milyon lira olarak tesbit etmiştir.

İki aydan daha kısa bir zaman içinde bu miktarın tamamen sa - tilmiş olduğunu iftiharla söyleye - bilirim. Binaenaleyh bono satış - kapanmış bulunmaktadır.

Vatandaşların bu hususta gös - terdikleri emsalsiz rağbet ve alâ -

kayı şükranla kaydetmek isterim. Satışın yüzde doksanından fazlası bir sene vâdellilerden olmuştur. Dünya buhranının doğurduğu ma - lûm ve iktisadi şartlar karşısında halkımızın 3 ve 6 ay vadeli bono - lar da mevcut bulunduğu halde en uzun vâdelilere rağbet göster - mesi Cümhuriyet maliyesine olan emniyet ve itimadının yeni bir te - zahürüdür. Elde edilen bu netice bir taraftan tasarruf fikrinin memlekette esaslı bir surette yer - leşmekte olduğunu göstermekle be - raber, diğer taraftan vatandaşla - rın millî müdafaa mevzuundaki alâka ve hassasiyetlerine kuvvetli bir delil teşkil etmesi itibarile de takdire şayandır.

Boğmacayı tayyare ile tedavi tecrübesi müsbet netice verdi

Dün hasta yavru, “Son Posta,,nın doktoru tarafından tekrar muayene edildi

Piruzgâda Şen Türk apartmanın - da oturan telefon mütehassısı All Said Önerin boğmacaya tutulan 11 aylık oğlu Muammeri tedavi için 30 Ağustos günü tayyare ile Ankaraya kadar uçur - duğunu yazmıştır. Tecrübeden 2 gün sonra küçük yavruyu muayene eden Son Postanın doktoru İbrahim Zati Öget, çocukta bir salâh alâmeti gör - müş, fakat kat'i neticenin tesbiti için daha bir müddet beklemek lâzım ge - ldiğini söylemiştir.

Tib âleminde büyük bir tecessüs ve alâka uyandıran «boğmacayı tay - yare ile tedavi tecrübesi aradan ge - çen bu müddet zarfında kat'i ve müsb - et bir neticeye varmıştır. Küçük ya - vruyu dün ikinci defa muayene eden Son Postanın doktoru müşahede neticesinde tesbit ettiği bu mes'ud neti - ceyi bütün tib âlemine müjdelemek tedir.

Dr. İbrahim Zati Öget müşahedele - rini şöyle anlatmaktadır: «Çocuğun vaziyetinde esaslı bir salâh vardır. Bugünkü muayenemde

[Devamı 5 inci sayfada]

All Said Öner ve oğlu

öksürük nöbetini tahrik için çocuğu hayli ağılattığımız halde nöbet görü - medi. Halbuki geçen defa derhal öks - üretilmesi için müddet beklemek lâzım gel -

[Devamı 5 inci sayfada]

Gayrimeşru evlenmeler

Avukatlar Adliye Vekâletinin yeni teşebbüsü hakkında ne düşünüyor'lar ?

Adliye Vekâleti içtimal bünyemin - de muhtelif ba - kumlardan tahrib - kâr tesiri olan gayrimeşru birleş - melele nihayet ver - mek kararile yeni ve çok isabetli bir teşebbüse girişmiş bulunmaktadır.

Vekâletin üzerin - de durduğu nokta; birçok kadın, erkek vatandaşların iş - Ömer Cemil Tansı Hüseyin Avni Kiper

ile muallimler, n. içtimaiyatçıların ve ik - tisadîlerin alâkadar olmalarını da tem - menni edelim...

Biz hukuksular, daha ziyade düşün - celermiz. Bu gibi birleşmelerin önünü alabilecek müeyyideleri aramak ve bu suretle mevzu salim bir şekil vermek yolunu güderiz. Halbuki içtimaiyatçı - lar ve iktisadîlar, bunun sebeb ve a - vamlarını aramakta ve bulmakta hukuk çular kadar ve belki de onlardan çok daha istifade edilecek unsurlardır. Son -

Posta'nın şükranla karşıladığını bu an -

[Devamı 6 inci sayfada]

Askerî vaziyet

Çernikof şehrinin sukutu ne mana ifade eder ?

Almanlar hem Kiyefin arkasına düşerek bu mevkii tam bir çember içine almak, hem de cenubi Ukraynada Mareşal Budyeni kuvvetlerinin gerilerini tehdid etmek mi istiyorlar ?

Yazan: Emekli general K. D.

Birleşik Amerika Cümhurreisi Mis - ter Ruzveltin, Birleşik Amerikanın Atlantik sahillerinden Groenlanda ve İzlandaya kadar uzanan emniyet sa - hasında bundan sonra tesadüf edi - lecek Alman denizaltı gemilerine hiç bir ihbara hacet kalmaksızın ateş e - dileceğini bildiren yeni nutkunun a - kışeri bütün dünya efkârını karışık düşüncelerin üzüntü ve iztibraları içinde uğuldamakta olduğu bir sı - rada Almanların Atlas Okyanusunun şimal havâlisinde kırktan fazla ge - miden mürekkep büyük bir İngiliz konvoyuna denizaltılarile hücum e - derek yeniden 160,000 tonu müteca - dere vapur batırdıkları, şark cephesi - nin muhtelif muntakalarında da mü - tenavib sığınmalar tarzındaki taarr - uz hareketlerine yeniden başlar gibi oldukları son haberlerden anlaşıl - maktadır. Gerçi, iki üç gündüberi ne Alman tebliğlerinde, ne de diğer

salâhiyetli mahfellerden sızan haber - lerde şark cephesi hakkında dikkati çekecek hiçbir şey bildirilmemekte idi. Fakat, Alman başkumandanlığının bir taraftan Leningrad üzerine bü - yük bir kuvvetle yüklenirken şark cephesinin merkez muntakasında ma - reşal Timoçenko orduları tarafından yapılan devamı mukabli taarruzlara karşı sadece müdafaaada kalmakla ik - tifa etmesi, diğer bölgelerden birin - de Leningrad taarruzunu adeta ta - mamlayıcı mahiyette yeni bir hare - keti derpş etmekte olduğunu da ih - sas ediyor gibi idi.

Alman başkumandanlığının her ye - ni hareketi esaslı bir inkişaf safhası - na dahil o'madıkça bildirmek ve gizli tutmak hususundaki itiyadı malûmdur. Alman başkumandanlığı bu defa da böyle hareket etmiş ve res - mi tebliğlerinde hiç bahis mevzuu et - memiş olmasına rağmen hem Kiyef

müstahkem mevkinin arkasına dü - şerek bu mevkii tam bir çember içi - ne almak, hem de muvaffakiyet tak - dirinde cenubi Ukraynada aşağı Din - yeper garbındaki mareşal Lst kuv - vetlerle işbirliği yaparak Harkov - Poltava hattı üzerinden aynı nehriin şarkındaki mareşal Budyeni kuvvet - lerinin şimal kanad'arile gerilerini tehdid etmek maksadile Gomet ce - nub muntakasında pek mühim kuv - vetler toplamağa çalışmıştır. Bu kuv - vetin bu maksadla toplanarak İera - ata da geçmiş olduğu şuradan, bur - dan kulaklara in'kâs eden bazı ha - berlere zamimeten 13 Eylül tarihli yani dünkü Sovyet tebliğinin, çetin muharebe'lerden sonra (Gomet) in 112 kilometre cenubi şarkisinde bu - lanan Çernikof şehrinin Sovyet kit - aları tarafından tahliye edilmiş ol - duğuna dair olan fikrısından dahi

[Devamı 2 inci sayfada]

Türk edebiyat tarihinde bir irtifa' noktası

Fahim Bey ve biz

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Bu kitabın Türk edebiyat tarihinde bir irtifa' noktası olduğunu gösteren bir tepe mesabesinde; bu tepenin üzerine yapılan rakım da Abdülhak Şinasi Hisarın namıdır. Bunu hiç istigrah ile telâkki etmedim. Bu namın sahibini küçük yaşından beri tanır, ne her halk edebiyatının tahmin edileceği kadar ve derin seviyelerle telâkki ederdim. Hanıva öyle mevsimler olur ki bize meyvalarının bolluğu ve güzelliği yıllar içinde bir istisna teşkil eder, işte o da Galatasarayın böyle bir mevsiminde yetişmişti. Bu mevsimin meyvaları arasında Hamdullah Suphi, Ahmed Haşim, İzzet Melih, daha birçok gençler vardı ki her biri intihab eserleri mesleklerinde kendilerini yüksek meziyetlerle tanıttılar.

Kitabın muharririni zevkine, lezzetine doyulmaz, ve zarafeti dinleyenlerde nefis bir sanat eserinin temasını andırır bir heyecan te dolduran ince sohbetlerle tanırdım ve kendi kendime: «Ne yazık ki yazmıyor!» derdim. Onun şark ve garb edebiyatına öyle zengin bir vukufu vardı, ve fransızca öyle bir tebahhuria tasarrufu safesine girmiş idi ki onu yazı yazmakta geçiyor gördükçe teessif ederdim. Bu teessifte çok geç kalmadım: İlk önce yevmi matbuatta, mevkut mecmualarda tetkiklerle başladı; daha sonra şurada burada hikâyeleri, haberleri gördü; tahminimde hiç aldanmadığıma bunların hepsi ayrı ayrı birer birhan getiriyordu; hattâ bunlardan öyle bir şevkin heyecanına kapıldım ki bir aralık bir makale ile takdirleri mi haykırmaktan nefsimi alıkoymadım; bu defa da muharririn ilk kitabı karşısında işte uzun bir zamandan beri duymadığım bir gasy ha'el içinde mestoldum. Epeyce bir tereddülden ve adeta duygularımı ifade etmemek korkusundan sonra, nihayet Şinasi'nin eserinden bahsetmek arzusuna mukavemet mümkün olmadı.

★

Kitabın neresinden başlamalı? Fahim Bey ve biz... Arabcanın bize nasıl duzaklar kurduğunu erbabi ve burifitar edecek bir meraklıdır.

lisanla az çok meşgul olan bizim nesil pek iyi bilirler. Küçük yaşta iken biz birbirimize arabcadan karışık ve dolguşak bir kelime bularak sorardık: «Bil bakayım, bu ne kelime?» derdik; ve bu oyun bizi bir bulmaca kabilinden saatlerle oylar eğlendirirdi. Hoş! Arabcanın bu oyunlarına mukabil biz Türkler de ondan öc çıkarmış değiliz. Arabın birçok lügatlerini aiarak ona kendi dileğimize göre şekiller, mânalar vermişiz. İşte ou kabilden olarak kitabda öğreniyoruz ki «Fahim» kelimesi de arabcada yokmuş, arab lisanı meraklıları bunu keşfetmişler ve Fahim Bey'e: «İlahi! Fahim Bey, bu ismi de nereden buldun? Arabcada böyle bir kelime yoktur!» diye takıldılar.

Ben bunu kitabda gördüm: «Şaşır-dım, kendi kendime gene arabcaye müracaat ederek: «Ve minel garaib!» dedim. Demek, bizim ötedenberi me'lûf olduğumuz fahamet, mufahham da yanlış! Düveli müfahhame, fahamet-me'ab derken hep yanlış konuşmuştuz!.. Derhal elimin altında bulunan küçük lügat kitaplarını yokladım, hep içinde «Fahim» kelimesi beraber bütün refiklerini buldum, kamusu da yok lasaydım belki onda da bulacaktım. Şu halde acaba Fahim Bey'e «İlahi Fahim Bey!» diye hitab ederek saraka yapanlar mı aldanmıştı? Bunu daha ziyade tetkike lüzum duymadan son günlerde Nurettin Artam'ın bir yazısında gördüm ki meğer tahrir kelimesi de türkçede kullanılan yazmak mânasına değilmiş. Arabcada bu kelime hürriyete kavuşturmak manasına gelirmiş. Şu halde muharrerat, tahrirat ve saire yanlış olduğu gibi bizler, yani muharrirle de hep yanlış manada bir unvan almışız. Bereket versin ki manası fena değil, hattâ hürriyeti ihzar eden ve milletleri ona kavuşturan da her memleketin yazı yazarları olduğu için bu manada öle muharrir kelimesi pek aykırı düşmüyor.

Bir defa daha kanaat ettim ki arabca ile uğraşmak bizi türitü derdlere gilyetlerini pay etmek vazifesi kalıyor;

Biraz da şu, bizde ekseriyetle kullanılan ilâhi... hitabında durmak isterim. Çocukluğumda bir refikim vardı, kim inanılmıyacak bir söz söylese, yahut safvete, hattâ hamakate delâlet edecek bir şey yapsa: «İlahi!.. Sen ölmeysin!..» derdi ve bu onun dilinde bir nakarat olmuştur.

Kitabda sık sık tesadüf olunuyor, Fahim Bey'e hep «İlahi Fahim Bey!» diye başlıyorlar ve yalnız bu hitab ile biz Fahim Bey hakkında mütemel bir fikir peyda etmiş oluyoruz. Kitab okundukça bu fikri veren Fahim Bey için tafsilât inkişaf ederek onun şahsiyeti tebellür ederken bizde de ona aynı hitab ile söz söylemek hevesini duyuyoruz.

Kitabın esasına girmeden evvel biraz daha dışında kalmağa lüzum görüyorum:

Kabın üzerinde muharrir olarak Abdülhak Şinasi Hisar var; fakat kitabı okumağa başlar başlamaz anlıyoruz ki orada Fahim Beyi bize anıtan bir nâkil var. Bu nâkil kimdir? Muharririn kendisi midir?... Bunda şüphe hasil oluyor, bir şüphe ki yavaş yavaş sesleri sıyrılarak bize muharriri başka nâkili başka şahsiyetler olarak gösteriyor. Nâkil bize anasından ayrı yaşlıyan ve Galatasaray karşısındaki yerlerden birinde ara sıra oğluna tesadüf edince bir yandan aşkâmlık âdetine tebaiyetle rakısını içerek gözlerini açsa Fahim Bey hakkında izanatan veren babasından, sonra halasının kocası olan ve vilâyetlerde yüksek memuriyetlerde gezenken istikoalini düşünmekten hâli kalmıyarak son zamanlarını refah içinde geçirecek kadar para biriktiren ve bundan doyu üzerine muhtelis unvanı yapıştıran enistesinden, hele bu adamın son sefanet ve şehvet demlerinden öyle bir lisan ile bahsediyor ki, artık nâkilin başka bir adam muharririn de ona kalemini para etmiş başka bir adam olduğuna karar veriyor.

Yalnız zorluk bu iki şahsiyet arasında kitabın bütün nefasetlerini, meziyetlerini pay etmek vazifesi kalıyor;

biz muharriri pek iyi bildiğimize bu zorluk karşısında hiç irkilmiyerek nâkilin tehkiyeye bir kolay nişvar vermek maksadile icad edildğine, asıl kitabı yazanın da onun muhayyel mevcudiyeti arkasında gizlenmek isteyen Şinasi olduğuna hükmetmekte teahhüd etmiyoruz.

Hattâ kitabın ismi bile bizi aldatmıyor. Fahim Bey ve biz, derken nâkil «Biz» diye kimleri düşündürüyor, Fahim Beyin etrafında deveren eden şahsiyetleri mi? Bu şahsiyetler elbette Şinasi'nin akraba ve eviddası olmıyacaklar. Mefruz nâkilin muhayyel şahsiyetleri olmalıdır.

Ancak ben kendi nesabıma «Biz» kelimesinden daha geniş bir mana alıyorum. Kitab Fahim Beyin şahsiyeti tarafından geçerek onun menşurunda bütün insanları tasvir ediyor. Fahim Bey garibelerle, acib hususiyetlerle dolu bir beser enmuzedir; bir enmuzeç ki bütün insanlıktan koparılmış küçük küçük, renk renk parçaların birbirinden yapıştırılmasından terekülüb eden bir levha, bir tasvir; mecmuasıdır; onu terkib eden evya arasında hep biz insanlardan alınarak onun teşekkülünde kullanılmış parçalar görmemek mümkün değildir. Ben onun mahrem köşelerine ağah olurken bu tasvirde kendi nefsimden ve kendi etrafındaki mevcudiyetinden bir nebze buldum; biz insanlardan hangisi bir iddia edebilir ki bir parça Fahim Bey değildir. Fahim Bey bir demettir; bir demet ki muhtelif çiçeklerden, yapraklardan, hattâ çalılardan çırpılardan yapılmıştır; ve bu halde içinde bizlerden, insanlardan hep birer parça vardır.

Şu halde kitabın yalnız Fahim Bey müstesna enmuzeciden ibaret değildir; muhtelif insanlar nümuneslerinden alınarak toplu bir halde, münferid bir sima şeklinde tasvir edilmiş bir beser nümunesidir. Muharrir Montaigne'in reybyetiyle, Schopenhauer'ın bedbinliğini, Nietzsche'nin garib felsefesini karıştırarak hep bir şurub memzucesi gibi içip onun humarı arasından insanlığı görürken Fahim Beyin şahsında, ince tahlillerle, teşrihlerle bir hükmet haketmiştir ki eserin asıl ehemmiyeti de buradadır.

Asıl eserden bahsetmeden evvel bu noktalarda durmağa lüzum gördüm, bu satırları kitabın kedisinden bahsetmek ve onun hakkında nasıl hayran kaldığımı izah etmek için; bir dibaca kabilinden yazmış bulunuyorum.

H. Z. Uşaklıgil

GÖNÜLİŞLERİ

Eski bir aşkın sonu

Fikret Nejad imzasile bir mektub aldım. Yazan bir kadın mı, yahud bir erkek mi? Anlamadım. İki sene evvel benim sormuş olduğum bir sualden bahsediyor. Onu da hatırlıyamadım. Fakat galiba yarım kalmış bir aşk romanı bahis mevzuudur, onu tamamlamak için mektubu sütunuma geçireceğim. Diyor ki:

«Teyzeciğim,
İki sene evvel gönül işlerinde benden bir sual sormuşsunuz. Beş senedir evliyim, aynı zamanda iki oğlum ile bir kızım var, cevap yazmakta tereddüd etmiştim. Şimdi söyleyeyim:

M. Ş imzasile Karamandan mektub yazan genç evli olmakiğuma rağmen el'an kendisini sevip sevmediğimi merak etmiş. Onunla bir müessesede memurdük. Çok kalabalık bir verdi. Fakat bir gün nasılsa salonun boş bir zamanma tesadüf etti, dışarıda sel halinde müthiş bir yağmur yağıyordu. O dakikada bana söylediği söz el'an aklımda ve kalbimde. Fakat ne yazık ki, hayatta tatbik kabiliyeti olmadı ve ben bedbaht oldum.»

★

Edirne'de Bayan «A.B.» ye:

«Küçük şehir projektör ile aydınlatılan bir sahnedir, herkesin ne yaptığı görülür. Ne söylediği işittir, buna mukabil büyük şehir karanlık bir gecedir. İçinden gelip geçen gizli kalır. Bir aralık sezilse, hissedilse bile he-

men unutulur. Hiç merak etmeyiniz. Bahsettiğiniz vaziyetin üzerinden küçük bir zaman geçsin, muhit değsin, eseri bile kalmaz. Yalnız kararınızı tatbik ederek hemen İstanbul'a geliniz.

★

İzmirde Bay «H. Be.» ye:

«Kendi düşen ağlamaz, deriz, fakat işte görüldü ki, kendi kendilerine düşenler arasında da ağlayanlar bulunuyor, bunların bir nümunesi sizsiniz. Hususi adresinizi gönderirseniz sizi biraz daha faydalı şekilde tenvir edebilirim. Gazete sütununda mümkün değil. Yalnız şu kadarını söyleyeyim:

«İki sene sabrediniz, düzelebilecek bir vaziyet karşısında bulunduğunuza eminim.

★

Salihide Bay «K. P.» ye:

«Sualinizi Gönül İşleri sütununa değil, bir hukuk müşavirine yollamayıydınız, bununla beraber size vekâleten bu işi ben yapıp sordum. Söylüyorum: Kanunen hiçbir mahzur yoktur.

TEYZE

Bugünkü bulmacamızı
5 inci sayfada bulacaksınız

MİLLÎ PİYANGO

2. nci çekilişi 15 Eylülde
İzmirde çekiliyor

Milli Piyango bu sefer gene İzmirde fakat 7 Eylülde değil 15 Eylülde çekiliyor. Büyük ikramiye (25.000) liradır. (10.000) liralık ikramiyeler de üçe çıkarılmıştır. Başkaca beş tane (5.000) lira, kırk tane (2.000) lira, ve seksen tane (1.000) lira vardır.

(500) liralık ikramiyeler yüz yirmi ve (100) liralıklar sekiz yüz, (50) liralıklar da bin iki yüz taneye çıkarılmıştır. Ayrıca dört bin kişiye (10) ve seksen bin kişiye de (3) lira dağıtılacaktır.

Temennimiz tâli barometrenizin buraya kadar inmemesi, büyükler arasında dolaşmasıdır.

Hikâye

JÜL AMCA

Yazan: Gıy de Mapassant

Nakleden: İsmet Hulûsi

Arkadaşım Jozef Davranş, sadaka isteyen ak sakallı dilencinin avucuna bir frank koydu. Hayret etmiştim.

— Bir frank sadaka.

— Bu ihtiyar, bana hiç unutamıyacağı bir hikâyeyi hatırlattı da... Dinle, anlatayım:

«Biz Havr'lıyız. Zengin değdik. Babam büroda geç zamanlara kadar çalışırdı. Kazandığı da pek fazla değildi.

Annem, çektiğimiz sıkıntıdan çok şikâyetçi idi. Arada sırada babama acı lâflar da söylerdi. Böyle zamanlarda zavalı babam bir an gözlerini kapar, sanki terini siliyormuş gibi elini alnında gezdirir, ve hiç cevap vermezdi.

Yiyeceğin iyisini alamazdık. Kız kardeşlerim kendi yiyeceklerini kendileri dikerlerdi. Bir düğmem kopup kaybolursa, he'e pantolonum yırtılrsa söylemedik söz bırakmazlardı.

Her Pazar da gezmeğe giderdik. Babam redingotunu giyer, annem eldivenlerini ellerine geçirir.

Yola çıkmak seremoniye tâbidi. Kız kardeşlerim kol kola önden yürürlerdi. Annem, babam, ben yan yana geriden gelirdik. Gezmemizin sebebi vardı: Kız kardeşlerim evlenecek çağdaydılar. Onları göstermek lâzım.

Rihtima inerdik. Uzak memleketlerden gelen gemilere bakan babam her defasında:

— Jül eğer gemide ise... ne tali. Derdi. Amcam Jül allenin yegâne ümidi idi. Ben daha çok küçükken de ondan bahsedirdi. O kadar anlatmışlardı ki. Hiç tanımadığım halde ilk görüşte muhakkak tanıyacaktım.

Amerikaya hareketine kadar olan hayatını ezberliyordum. Gerçi hayatının bu kısmından pek yavaş bahsedirdi. Amma, gene benim kulağım,

dan kaçmamıştı.

Fena insanmış, fenalığı da fazla para sarfetmesi... fakir bir aile için bundan büyük fenalık ne olur ki!

Günün birinde Havr'dan Newyorka hareket eden gemilerden birine atışçı olarak girmiş. Amerikayı boylamış. Orada ticaretle başlamış. Babam yazdığı bir mektubda eski yaşayış tarzından çok pişman olduğunu bildirmiş. Bu mektub aile arasında heyecan husule getirmiş. Bir kedi kadar kıymet vermedikler. Jül amca nazarlarında birdenbire kıymet kesbetmiş, sonradan bir kaptan da amcamın işlerinin çok iyi gittiğini, büyük bir ticarethanenin sahibi olduğunu söylemiş.

İki sene sonra yazdığı mektub şu: Aziz kardeşim Filip,

Benim sıhhatimden endişe etmemeniz için bu mektubu yazıyorum. Yarın cenubi Amerikaya hareket ediyorum. Belki birkaç sene sana mektub yazamam. Servetim kâfi geldiği anda Havra döneceğim. Beni merak etmeyin. Herhalde pek geç kalmam. Birlikte mes'ud yaşarız.

Bu mektub allenin bir mükası halinde saklanmıştı. Her zaman okunurdu. Herkese okutturulurdu. Jül amca tam on sene mektub yazmamıştı. Fakat babam günden güne daha ziyade ümidleniyordu.

— Ah Jül bir gelse, her şey yoluna girecek.

O zamanlarda kız kardeşlerimden büyüğün yaşı yirmi sekiz, küçüğün de yirmi altı idi. Evlenemiyorlardı. İşte allenin bir üzüntüsü daha. Günün birinde yirmi altılığa bir talib çıkmıştı. Hele Jül amcamın muska mektubu okunur okunmaz, hiç tereddüd etmeden evlenmek kararını vermişti. Zengin adam değildi. Fakat iyi ailedi. Aylığı da çok değelse de pek de az değildi.

Düğünden sonra bütün aile birlik-

te Jersey'e kadar bir seyahate çıktık. Ecnebi bir memlekete seyahat bir şeydir. Gerçi iki saatlik deniz yolu amma, Fransadan İngiltereye geçilmiş oluyor.

Dümmüş gibi hatırlıyorum. Evlenmemiş olan kız kardeşim en önde onun arkasında babam, ennem, ben daha arkada yeni evliler. Onlar da hep arkadan yürürlerdi. Ben de neden ikide bir başımı çevirip onlara bakmayı itiyad edinmiştim.

Gemi düdüğü çaldı. Çarhlar döndü. Yeşil mermerli bir masa gibi dümdüz denizde ilerliyorduk. Kıyıları kaçır gitti. Az seyahat edenler için bu ne hoş şey.

İki zarif genç kadın iki erkeğin ikram ettikleri istirdiyeleri bıçaklı açıyor, erkeklere veriyor, erkekler de kadınlara uzatıyorlardı. Kadınların istirdiye yiyeşlerinde bir zarafet vardı.

Babamın hoşuna gitmişti. Böyle bir gemide istirdiye ikramı kibar bir hareketti. Anneme yaklaştı:

— Size istirdiye yedireyim mi?

Annem masraftan kaçtığı için tereddüd ediyordu. Kız kardeşlerim istedikler. Annem gene muteriz:

— Midemi rahatsız etmesinden korkarım. Sen çocuklara yedir. Fazla değil ha. Mideleri ağrır.

Bana dönmüşü:

— Bu yaşta kilerle böyle yiyecekler verilmez.

Babam kız kardeşlerim ve damadıyla birlikte ihtiyar gemiciye yaklaştı. Suyunu akıtmadan istirdiyenin nasıl yenileceğini tarif etti. Ve misal olarak bir tanesini kendi yiyecek oldu.

Biraz evvel istirdiye yiyen kadınları taklid ediyordu. İstirdiyeyi ağzına götürürken, kabuğun bütün muhteviyatını redingotuna döktü. Annem mırıldandı:

— Yerinde durup otursa olmazdı.

Babam birdenbire üzüntülü bir hal almıştı. Yanımıza geldi. Yüzü sarıydı. Yavaş sesle enneme:

— Hayret, dedi, istirdiyeleri açan gemici Jüle çok benziyor.

Annem sordu:

— Hangi Jül?

— Kardeşim, eğer onun Amerikada iyi bir vaziyette olduğunu bilmesem, odur diyeceğüm.

— Sen de'olmuşsun. onun olamıyacağı muhakkak.

— Sen de bir kere git de yakından bak Klaris.

Annem ayağa kalktı. Kızlarının yanında idi. Ben de bakıyordum. İhtiyardı. Yüzü buruşmuştu. İşinden baş-

Maarif Vekilliği Erkek terzilik okulu müdürlüğünden

1 — Nihari, parasız ve muhtelit olan erkek terzilik okuluna en az ilk okul mezunları alınır.

2 — Üç yıllık dikiş tahsilinden sonra talebeye dikiş ve dördüncü sene biçki tahsilinden sonra da biçki diploması verilir.

3 — Saat 19.30 dan sonra ve biçki tedrisatı için ayrıca gece kursları vardır.

4 — Kayıd devam etmektedir. Fazla izahat almak için okula müracaat. (8110)

DİVANYOLU, Tel: 22480

İstanbul Fiyat Murakabe Komisyonundan

110 No.lu ilân

Ellerinde yüz kilodan fazla buğday, arpa, çavdar, yulaf, mısır ve bunların unlarını bulandıran hakiki ve hükmi her şahıs mevcudlarının nevi, cinsi, menşe miktar ve hangi sene mahsulü olduğunu ve malın kime aid bulunduğunu ilân tarihinden itibaren 22/9/941 Pazartesi akşamına kadar bir beyanname ile İstanbul belediye hududları dahilinde vilâyet laşe müdürlüğüne, kazalarda mahalli en büyük mülkiye âmirine bildirilmeleri ve bu müddetin sonuna kadar kadar mevcudlarını başkalarına satmaları hususu ehemmiyetle ilân olunur. «8150»

ka şeylerle alakadar olmuyordu.

Biraz sonra yanımıza döndü; titriyordu:

— Odur zannederim. Kaptana bir soruver. Amma belli etmeden.

Babam giderken ben de peşi sıra gittim. Kaptanla evvelâ Jerseyden konuşular. Sonra sordu:

— Orada bir ihtiyar gemici var. İstirdiye açıyor. Hali bir tuhaf.

Kaptan cevap verdi:

— Serseri bir Fransız. Geçen sene Amerikada tesadüf ettim. Havrda akrabaları varmış. Vatanına döndü, fakat akrabasının yanına gitmeyi istemiyor. Neden bilmem. Adı Jül Davranş mı Jül Davranş mı? Bir zaman Amerikada zengin olmuş. Şimdiki haline bakın.

Babama bir şeyler oluyordu:

— Şey ha, evet... hiç yani, teşekkür ederim.

Annem, babamın halinden korkmuş gibi idi:

— Otur, düşeceksin... etraftan sezecekler, ne var?

— O, ta kendisi. Şimdi ne yapacağız?

— Çocukları oradan uzaklaştırma, Jozef her şeyi duydu. O gitsin.

Dikkat edelim damadın haberi olmasın. Ah ben zaten ölümdüm. Müsrif herif, sefil herif ne o'acak.

— Mahvolduk.

— Herif bizi tanır, yanımıza gelirse asıl o zaman mahvoluruz. Çabuk vapurun öte tarafına geçelim. Sen Jozef para ver, istirdiyeleri o ödesin.

Sanki eksik olan istirdiye yemektir. Sen zaten böylesin.

Elimi iki buçuk frank sıkıştırdılar. İhtiyarın yanına gittim:

— Kaç kuruş borcumuz var Mösyö amca demek istiyordum.

— Bir buçuk frank.

İki buçuk frankı uzattım. Bir eline bakıyordum. Buruşmuş bir gemici eli.

Yüzüne bakıyordum. İstirahatlı bir yüz. Bu benim amcamdı.

— Bir frank fazla. ....

— Sizin olsun Mösyö.

— Allah size iyilikler versin genç mösyö.

Kız kardeşlerim benim bu sahavetine hayret etmişlerdi.

Babamın annemin yanına döndü. Güm zaman haber verdim:

— Bir frank arttı, bahşiş olarak bıraktım.

Annem yerinden fırladı:

— Deli, bir frank bahşiş ha.

Babam damadını işaret etti. Annem sustu:

Öümüzde, ufukta lâciverd bir gölge denizden bötüyor gibi idi. Bu Jerseydi.

İskeleyle yaklaştığımız zaman, bir kere daha amcamı görmek istedim.

Fakat yerinde yoktu. Artık istirdiye yiyen kalmadığı için o da kim bilir geminin neresindeki yattığı yercağıza girmişti.

Dönüşte tesadüf etmemek için başka bir gemiye binmiştik.

O gün bugün bir daha amcamı görmedim.

Memleket haberleri

Trabzon kazalarına el dokuma tezgâhları dağıtılıyor

Trabzon (Hususi) — İktisad ve İktisad Vekâletinden köylere tevzi edilmek üzere gönderilen dokuma el tezgâhları Vakıfkebir, Sürmene, Of, Akçaabad, Maçaka kazalarına gönderilerek halka tevzi edilmektedir. Bu el tezgâhları sayesinde köylü kendisine lazım olan eşyayı kendi elle dokumak suretilerle temin etmiş olacaktır.

Yerli mallar pazarı

Şehrimizde açılan Yerli mallar pazarına tahacüm ve rağbet günden güne artmaktadır. Bu meyanda halk buradan hakiki ihtiyacını alıp karşılamakta güçlük çekerken bir takım kadınlar mütemadiyen buradaki memurlardan mal alıp dışarı satmaktadırlar. Bu şerait altında Yerli mallar pazarından mal almak gün geçtikçe

Burdurda 75 lik bir kadın kuyuya düşerek boğuldu

Burdur (Hususi) — İstasyon cad. desinde oturan Hacı Şükrünün 75 yaşındaki kayınvalidesi, birkaç gün evvel gece yarısı tagayyüb etmiş, bir çok araştırmalardan sonra evin kuyusunda ölü olarak bulunmuştur.

Bir müddettenberi hasta olan bu kadıncağrızın, geceleyin kuyu başına inerek kazaen içeriye düşlüğü ve öldüğü anlaşılmıştır.

Adana valisinin teftişleri

Adana (Hususi) — Valimiz Falk Üstün Osmaniyeye gitmiştir. Üç gündüzenberi tetkiklerine devam etmektedir. Ekmeğin içinde belediyenin gösterdiği idareden ve yapılan yollardan memnuniyet beyan etmiş, direktifler vermiştir. Nüfus daireleriyle kaymakamlıkta tetkiklerine devam etmektedir. Valimiz bilhassa memleket portakalculuğu hakkında sıhhatli malûmat edinmek üzere ziraat memurundan izahat istemiştir. Bilâhare mektepleri gezmiştir. Yarım muhtemel olarak köyleri teftişe çıkacaktır.

Osmaniye'nin Isıca köyü civarında usulsüz ekilen bazı çeltiklerin sularının kesilmesine de emir verilmiştir.

imkânsız bir hal almaktadır.

Halkevi çalışmalarları

Faaliyetine hızla devam eden şehrimiz Halkevi temsil kolu son günlerde Ayşe operetini sahneye koymaya muvaffak olmuştur. Trabzon Halkevi senelerdenberi temsil sahasında gösterdiği yeniliklere Ayşe operetini sahneye koymakla bir yenisini daha ilave etmiştir. Çünkü (Ayşe) opereti Halkevi sahnesinde şimdiye kadar temsil edilen operetlerin ilki olmuştur.

Trabzon meb'usları

Trabzon meb'uslarından ve Büyük Millet Meclisi reis vekili Hasan Saka başta olduğu halde Falk Ahmed Barutçu, Şerif Bilge, Mithat Aydın şehrimize gelmişler ve dairei intihabiyelerinde tetkiklere başlamışlardır.

Denizlide bir arabacı yaralandı

Denizli (Hususi) — Burada bir yaralama vak'ası olmuş, iki arabacı eski bir husumet yüzünden birbirlerine girmişlerdir. Neticede arabacı Şekerçioğlu İbrahim, arabacı İsmaili tabanca ile yaralamıştır.

Burdurda iki kasab birbirine girdi

Burdur (Hususi) — Nuri isiminde bir genç, Mustafa isimindeki arkadaşını; İstasyon parkında bıçakla yaralamıştır. Her ikisi de kasab olan bu gençlerden yaralı hastaneye, yaralıyan da hapishaneye götürülmüşlerdir.

Ödemiş'te bir basma muhtekiri yakalandı

İzmir (Hususi) — Ödemiş'te Mekteb sokağında 7 sayılı evde oturan manifaturacı İsmail oğlu Mecid Ataç, manifatura eşyasını fahiş fiatla satarak ihtikâr yaptığı zabıtaca haber alınmış ve alınan tertibat üzerine Nazilli baskısının 1 metresini 48 kuruş yerine yüz kuruştan satarken tutulmuştur. Adliyeye verilen Mecid Ataç, tevkiif edilmiştir.

Son Posta

S P O R

Yeni lig maçları mevsimi bugün merasimle açılıyor

1941-42 lig maçları mevsimi önümüzdeki haftadan itibaren başlayacaktır. Lig maçlarına hazırlık olmak üzere futbol ajanlığı bugün saat 14 de Fenerbahçe stadında şimdiye kadar yapılmamış bir açılış merasimi hazırlanmıştır. Birinci lge dahil on takımın iştirakile bir geçid resmi yapılacak, bu merasime bütün resmi hakemler de iştirak edecektir.

Matbuat takımı ile hakemlerin yapa- cağı hususi bir maçtan sonra (Zeki ve Nihad) isimli taşıyan iki muhtelif takım arasında bir karşılaşma olacaktır.

Güzide futbolcuların avut, penaltı, frikik ve taç atışlarıyla süslenmiş olan bu bayramı behriye bandosu da ayrıca üngün bir hale sokacaktır.

Ajanlık tarafından davet edilen futbolculardan yapılacak iki muhtelif tanzim işinde Zeki ile Nihadın da fikirleri alınacaktır.

(Zeki ve Nihad) isimli taşıyacak iki muhtelitten hangi takımın kazanabileceğini bugünden kestirmek mümkün değildir.

Lig maçlarına hazırlığa çoktan başlamış olan futbolcularımızın bugün bize pek zevkli bir maç seyrettirmeleri mümkündür.

Ömer Besim

Bir kadirşinaslık

Fenerbahçe futbolcuları yeni mevsim maçları başlaması vesilesile dün, iki sene evvel vefat etmiş olan büyük sporcu Galibin mezarını ziyaret etmişler ve büyük bir celenk koymuşlardır.

Bugünkü at yarışları

At yarışlarının sonuncusu bugün Vefendi koşu mahallinde yapılacaktır. Yarışların programı şu şekilde tanzim edilmiştir.

Birinci koşu: Kuruş, Süleyk, Melike iştirak edecektir. Mesafesi 1200 metredir.

İkinci koşu: Poyraz, Olga ve Cesurun iştirak edeceği, bu yarışın mesafesi 2400 metredir.

Üçüncü koşu: Dandi, Romans, Komisarj, Özdemir, Gonca, Mimoza iştirak edecektir. Yarışın mesafesi 2400 metredir.

Dördüncü koşu: Bora, Tomurcuk ve Kısmet arasındaki yarışın mesafesi 2000 metredir.

Beşinci koşu: Demet, Buket ve Çobankızı adındaki tayların yarışı. 1200 metredir.

Çifte bahis: 2-3, 4-5 inci koşulardadır.

İkili bahis: 1, 3 ve 5 inci koşulardadır.

Üçlü bahis: 3-4 ve 5 inci koşular arasında.

Favorilerimiz: Birinci koşuda Melike, ikinci koşuda Poyraz, üçüncü koşuda Romans, dördüncü koşuda Tomurcuk, beşinci koşuda Çobankızıdır.

Fenerbahçeliler çağırılıyor

Fenerbahçe gençlik klübü umumî kâtibliğinden: Birinci takımımıza mensub bütün futbolcuların 14 Eylül 1941 Pazar günü saat on üçte klüp merkezinde bulunmaları rica olunur.

Askerlik işleri

Taksim Askerlik Şubesi işe başladı

I — Şişli, Taksim, Hasköy nahiyeleri hududu dahilindeki bütün esnan erbabına (yedek subaylar hariç) müteallik askerlik muamelatı yeniden teşkil edilen ve 15 Eylül 1941 tarihinden itibaren faaliyete geçecek olan Sipahi Ocağı binası dahilindeki Taksim şubesinde görülecektir.

II — Birinci maddede adı geçen bu üç nahiyede ikamet edip te hiç bir şubede kayıtlı olmayan yedek subay ve erler yeni kayıtlarını Taksim şubesine yaptıracakları gibi, taşra şubelerinden bu üç nahiyeye yer değiştiren yedek subaylar dahi kayıtlarını Taksim şubesinde yaptıracaklardır.

Keyfiyet ehemmiyetle ilân olunur.

Şubeye davet

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde: Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde kayıtlı emekli deniz güverte önyüzbaşı Hüsnü Oğ. İsmail Yahyanın derhal şubeye müracaat etmesi ilân olunur. 13680.

Eminönü As. Yerli Ş. Bşk. dan: P. Bnb. Rasim Oğ. Ali 301 (316-66). Dz. makine Yzb. Osman Oğ. Osman Gerede 802 (1107).

Dz. makine Yzb. Mehmet Ali Oğ. Mustafa Sami Himmət oğlu 303 (1552). Dz. güverte Yzb. Abdullah Oğ. Ahmed Adem Damgacı 301 (791).

Hüviyet cüzdanlarıyla birlikte acele şubeye müracaatları ilân olunur.

Fatih As. Şubesinde: Yd. Nk. Tegm. İsmail Oğ. Hadî (37809) İst. (319), şubeye müracaatı.

«Son Posta» nun tefrikanı: 104

KOCA YUSUF

Pehlivanlar Pariste

Hele, üstündeki battaniyenin ucu belinde, yanları, omuzlarının uçlarında kalmıştı.

Yusuf; Kara Osman, Filibeli Kara Ahmed de rahat değillerdi. Onlar da, kamaralarındaki ranzalarına sığamışlardı.

Pehlivanlar, yataklarına çekildikten sonra; salonda bulunan bazı ecnebler Mösyö Piyere yaklaşılarak malûmat istemişlerdi.

Piyer, meraklı olanlara, Türklerin ahvaünden bahsetmişti.

Uzatılmayalım; Marsilyaya kadar furta yemeden rahat, rahat gidilmişti.

Fakat; Odesa öküzü de suyunu çekmişti. Deniz havası ile iştihaları açılan pehlivanlar, durmadan yiyordu. Adam başına günde beş oaka külbastı yetiyordu. Depoda ne meyva, ne un, ne de makarna ve pirinç kalmıştı? Silip süpürmüşlerdi.

Mösyö Piyer, Marsilyada kamarotla yemek hesabını gördüğü zaman gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Ve geminin on beş senelik hayatında, hiç bir seferinde bu derece yemek yendiği kaydolunmamıştı.

— Pehlivanlar Marsilyada —

Marsilya ahânısı ve Marsilyada bulunan transit ecnebler Türk pehlivanlarını görmek için sokaklara hücum ediyorlardı.

Hele, Türk pehlivanlarının oturduğu otelde yer yoktu. Pehlivanları görmek için herkes otelde oda tutuyordu.

Lokanta ve gazinolar da böyle idi. Pehlivanlar hangi lokantaya otursalar, o, lokanta bir an içinde müşterilerle doluyordu.

Mösyö Piyerin niyeti Marsilyada bir hafta kadar kalmaktı.

Maksadı şu idi. Bir hafta zarfında etrafa propaganda yağdırmak... Bilhassa Parisi uzaktan çalkalamak...

Mösyö Piyer, çok bezîlgân bir adamdı. İşini bilir bir tüccardı. Pehlivanların lokantalarda, otellerde, gazinolarda müşteri topladığını ikinci gecesinden anladı. Ve bu hareketten istifade etmenin yolunu düşündü. Öyle ya; nereye giderlerse yüzlerce, binlerce müşteri celbedebilecek kudrette idiler.. Neden bundan istifade etmesin idi?

Piyer; otelciye müracaat etti. Ve şu teklifte bulundu:

— Bizi bedava yatırırsan burada kalırız. Yoksa; başka otela gidip bu şart dahilinde yatacağız.

Otelci, hiç Piyeri kaçırmı mı idi? Derhal Piyerin teklifini kabul etti.

Otel, dolup boşalıyordu. Her gece yatak ve oda bulmak müşkülâtı vardı. Evini, barkını, yatağını bırakan olmazsa bir gece olsun otela gelip yor ve Türk pehlivanlarını otelin salnunda görüyordu.

Piyer, Marsilyada Paris otelinde kalmıştı. Yüz on odalı olan bu otel yatak fiatları iki misline çıkarılmıştı. Piyer, eğer istemiş olsaydı, otelcide üstte de para alabilecekti.

Bir lokantacı ile de uyuşmağı unuttu. Piyer, bir gazinocu ile bağdaşmıştı.

On gün Marsilyada kalan pehlivanlar, bedava yediler, bedava gezdiler.

Lokantada Türklerin yemek yemeye çok enteresan idi.

Lengerlerle külbastı yiyorlardı. Yağlı acayib yemeklerden hazzetmiyorlardı. Bol pilav, bol makarna, patates, fasulye gibi yemekler yiyorlardı.

Mösyö Piyer; ner nerede olursa olsun pehlivanlarla beraber bedava şıyabileceğini anladı. Bu işi, her yerde yapabiliyordu. Bilhassa, Pariste, Londra, Nevoyorkta Marsilyada aldığı dersleri istifade ederek kendisini daha pahalya satabilirdi.

Nitekim böyle yaptı. Hem bedava yeyip için yattılar, hem de üstte para aldılar.

Paris gazeteleri, Türk pehlivanları daha Marsilyadan ayrılmadan evvel hergün gazete sütunlarını röportajlarla dolduruyorlardı.

Paristen, Londra'dan, Belçikadan gelen Marsilyaya gelen gazete muhbirleri pehlivanlarla görüşüyorlar, resimler alıyorlar, ve akla, hayale gelmez menkıbeler icad ederek halkı tahrik ediyorlardı.

Pehlivanların yemek yemelerinden vatmalarından, boylarından, bostarından bahsediyorlar.. Hele, Filiz Nurullah için garibeler doğuruyorlardı.

(Arkası var)

Kayıb aranıyor

Erzurumun Pasınlı köyünden Mehmed ile Fadîmeden doğma kardeşlerim Abdülkadir ile Abdülmeccid 25 senedenberi muhaceret dolayısıyla kayıbdır. Bu isimlerle bildikleriniz varsa aşakıdaki adresime bildirimlerinizi yükleşen kalbli vatandaşlarımdan rica ederim.

Sivasta Dikilitaş mahallesinden No. 10 evde oturan Erzurum Pasınlı

Merfet muhacirlerinden Mehmed

kızı Zehra Düşüner

